

I DETTA NYHETSBRUV

- Välkommen till det tionde nyhetsbrevet!
- Mehmet Kaplan har ordet
- Byanätsforum
- Byanätskartan
- Bredbandsforum får pris
- Robusta riktlinjer för framtidssäkra fibernät
- Samordnad efterfrågan
- Villagruppen – fokus på konsumenternas situation
- Intervju med Netwest
- Digitaliseringens bidrag till tillväxt och konkurrenskraft

Välkommen till det tionde nyhetsbrevet!

Nu startar Byanätsforum – en organisation för lokala bredbandsnät

Bredbandsforum arbetar för att främja utbyggnaden av snabbt bredband i hela landet. De största utmaningarna finns på landsbygder och i glesbygder. Här har den svenska modellen med lokala fiberföreningar, byanät visat sig framgångsrik. Idag finns över 1000 byanät och fler lär det bli, inte minst då över 4 miljarder kronor i stöd finns avsatt inom EU-programmen.

Byanäten har dock flera utmaningar. Inom ramen för Bredbandsforum startas därför nu [Byanätsforum](#) för att stödja byanäten. Syftet är att erbjuda Byanäten vägledning, ett nätverk och att synliggöra byanätens betydelse och behov. Läs mer om Byanätsforum nedan.

Regeringen har nu inlett en översyn av Bredbandsstrategi för Sverige. Startskottet för översynen var en workshop i Bredbandsforums styrgrupp. Läs mer om regeringens arbete på området nedan då forumets ordförande statsrådet Mehmet Kaplan har ordet.

Nils Hertzberg
chef Bredbandsforum

Mehmet Kaplan har ordet

Nu gör vi en översyn av Bredbandsstrategin

Foto: Kristian Pohl

Digitaliseringen är en prioriterad fråga för regeringen och en oundviklig kraft som förändrar och utvecklar samhället. Att Sverige fortsätter vara en ledande IT-nation är för många svenska företag grunden för framgång. Digitaliseringen kan också bidra till en ökad demokratisering av samhället och bidra till en grön omställning med nya smarta lösningar som minskar våra klimatavtryck. En grundläggande förutsättning detta är en god tillgång och en hög kvalitet på bredbandsuppkopplingar för människor och företag i hela Sverige.

Mina medarbetare och jag arbetar därför för högtryck med en mängd frågor på bredbandsidan:

Efter långa förhandlingar med Kommissionen har regeringen fått gehör för möjligheten att ge stöd till

svensk bredbandsutbyggnad fram till 2020 inom ramen för EU-fonderna. Investeringarna kommer att uppgå till 3,25 miljarder kr via landsbygdsprogrammet och därtöver ytterligare 1,2 miljarder kr via regionalfondsprogrammen i norra Sverige.

Regeringen förbereder också beslut om att inrätta regionala bredbandskoordinatorer och har dessutom precis remitterat ett förslag om att sänka kostnaderna för att bygga ut bredband. Förslaget handlar bl.a. om att befintlig fysisk infrastruktur ska kunna användas för utbyggnad och att samordningen av bygg- och anläggningsprojekt ska öka. Bakgrunden är det s.k. utbyggnadsdirektivet som ska träda i kraft den 1 juli 2016.

Den 30 april ska PTS rapportera uppdraget om att utreda den framtida användningen av 700 MHz-bandet. Dessa frekvenser har potential att få mycket stor betydelse för framtidens täckning av mobilt bredband i Sverige.

Digitalisering är även en prioriterad fråga för EU. I maj ska Kommissionen presentera en digital inremarknadsstrategi. En viktig del i denna är översynen av ramverket för elektronisk kommunikation, som blir en viktig möjlighet att skapa ett regelverk som tar bort hinder för bredbandsutbyggnad och som förbättrar för användarna.

Slutligen så har jag och regeringen inlett arbetet med att se över bredbandsstrategin. Mycket har hänt de senaste åren och mycket kommer att hända framöver, både vad gäller utbyggnad och hur vi använder digitala tjänster. Därför är det viktigt att redan nu lägga grunden för framtidens bredband. Den 11 mars hade Bredbandsforums styrgrupp en framtidsövning som markerade starten på arbetet. Styrgruppen diskuterade mål och insatsområden och kom med värdefulla inspel till det kommande arbetet med strategin. Vi kommer att ordna samtal under processens gång för att säkerställa att vi får ta del också av era synpunkter – de är viktiga för att vi ska kunna arbeta för att Sverige även fortsättningsvis har bredband i världsklass.

Mehmet Kaplan

Bostads-, stadsutvecklings- och it-minister och ordförande i Bredbandsforums Styrgrupp

Byanätsforum

En organisation för lokala bredbandsnät

Bredbandsnäten på landsbygden får nu ett nationellt stöd genom [Byanätsforum](#). Målet är att lättare kunna lösa juridiska, tekniska och ekonomiska utmaningar. Bakom initiativet står regeringens Bredbandsforum tillsammans med en rad andra aktörer

Den svenska modellen för bredbandsutbyggnad på landsbygden kallas byanätsmodellen. Modellen baseras på involvering av de som bor och verkar på landsbygden. I nuläget finns ca 1 000 byanät som initierat eller färdigställt bredbandsnät. Totalt uppskattas dessa lokalt byggda och ägda nät täcka in 150 000 anslutningar. Byanätsmodellen har skapat en folkrörelse som gjort avtryck och gör skillnad.

Modellen möter dock utmaningar, såväl administrativa som tekniska. För de enskilda nätägarna saknas idag svar på frågor om villkor för stödpengar för att bygga byanät, standarder för utbyggnad, regler för överlåtelse och vad som bedöms vara ett rimligt pris för ett byanät?

De enskilda byanäten agerar i stor utsträckning som ”isolerade öar” utan möjlighet att lära av varandra. Detta innebär att misstag upprepas och att stora resurser förbrukas för att lösa problem som redan andra löst. Byanäten har på visa håll börjat samordna sig lokalt. För att stödja denna utveckling och för att förenkla för byanäten startar nu Byanätsforum, en plattform för lokala bredbandsnät.

Initiativet till Byanätsforum har tagits inom Bredbandsforum och det stöds av tongivande marknadsaktörer, myndigheter och intresseorganisationer.

Byanätsforum sammanställer information om byanät och bidrar till en diskussion om byanätens villkor. Initiativet kompletterar regionala och lokala initiativ och ger en nationell gemensam arena. Genom Byanätsforum förs diskussioner mellan byalag, offentliga aktörer och marknaden i syfte att underlätta för planering, utbyggnad och förvaltning av bredbandsnät på landsbygden. Målet är att göra det enklare för lokalgrupper att bygga och driva nät av hög kvalitet och att frågor av juridisk, teknisk eller ekonomisk karaktär snabbt kan lösas.

Läs mer på www.byanätsforum.se/

Byanätskartan

PTS och Bredbandsforum synliggör lokala fibernät på bredbandskartan.se

Som ett led i arbetet med att underlätta för byanäten, och för lokala bredbandsinitiativ och marknadsaktörer att komma i kontakt med varandra har Post- och telestyrelsen (PTS) och Bredbandsforum även lanserat e-tjänsten "Byanätskartan".

Byanätskartan är en av de kartor som ligger i PTS e-tjänst Bredbandskartan. Bredbandskartan innehåller sju olika kartor som bland annat visar på tillgången till bredband i Sverige (teknik och hastighet), nätägare och internetleverantörer i närheten av en viss plats och vilka län och kommuner som har en bredbandsstrategi.

Den nya kartan visar lokala bredbandsinitiativ som etablerats både med och utan offentligt stöd, oavsett om man befinner sig i början på byanätsprocessen eller om man har byggt klart.

Besök Bredbandskartan på www.bredbandskartan.se eller Byanätskartan direkt på www.bredbandskartan.se/byanat

Bredbandsforum får pris

Bredbandsforum valdes till årets "GREAT-initiativ" 2014

Bredbandsföreningen GREAT delar sedan 2010 ut ett pris till "årets GREAT-initiativ" till organisationer som gjort betydande insatser för bredbandsutbyggnaden. 2014 års mycket stolta vinnare är regeringens Bredbandsforum.

GREAT är en ideell förening som sedan 2004 arbetar för att utveckla IT-infrastrukturen i Västra Sverige. Föreningen består av ett 50-tal aktörer; operatörer, företag, föreningar, universitet och högskolor, kommuner samt kommunala och regionala bolag. Målet är att påverka och utveckla Västra Sverige och dess IT-infrastruktur.

Föreningen delar årligen ut ett pris till den person eller organisation som gjort betydande insatser för att främja utbyggnaden av höghastighetsbredband och för 2014 valde man Bredbandsforum:

"Vinnare: Regeringens Bredbandsforum. Motivering: Har med tålamod och kontinuitet arbetat för bredbandsutvecklingen i många år. Genom 12-14 olika arbetsgrupper har man lyft fram hinder för bredbandsutbyggnad på olika områden och sedan fortsatt med en ny gruppering som fått försöka ta fram och föreslå lösningar på uppfattade hinder. Systematiskt och resultatorienterat arbete. Hela marknaden inkl. det offentliga ingår i Bredbandsforum vilket skapat en samsyn över hur bredbandsituationen i Sverige ser ut och vad man kan göra. Sverige är ett av idag Europas bästa länder på bredbandsutbyggnad. Bredbandsforum har stor del i den utvecklingen."

Läs mer om GREAT och priset på: <http://great-it.se/om-oss/arets-great-initiativ/>

Robusta riktlinjer för framtidssäkra fibernät

Ny branschgemensam överenskommelse om riktlinjer för dokumentation av fibernät

Branschaktörerna har under ledning av IT&Telekomföretagen tagit fram konkreta riktlinjer för hur fibernät ska dokumenteras. Bakgrunden till arbetet är att en arbetsgrupp inom Bredbandsforum identifierat behovet av att kvalitetsklassa, dokumentera och kartlägga fiberbaserad infrastruktur. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för alla aktörer att bygga och dokumentera framtidssäkra och robusta fibernät. Arbetet har genomförts på uppdrag av Bredbandsforums styrgrupp och med finansiering från PTS.

Projektet har resulterat i tre dokument som finns att ladda hem från [IT&Telekomföretagens hemsida](http://it-telekomforetagen.se/hemsida),

”Rapport – Klassificering och dokumentation fiberbaserad infrastruktur”, ”Begrepp och definitioner fiberbaserad infrastruktur” samt ”Minimikrav dokumentation för accessnät”. Riktlinjerna är särskilt tänkta som vägledning till mindre aktörer och förhoppningen från branschen är att riktlinjerna ska utgöra minimikrav på dokumentation när myndigheter beviljar stöd till fiberföreningar.

Samordnad efterfrågan

Lägesrapportering från arbetsgruppen

Arbetsgrupp [Samordnad efterfrågan](#) har bl.a. gjort en förstudie om möjligheter och utmaningar med digitala tjänster över bredbandsinfrastruktur i offentliga verksamheter. Av denna förstudie, som [publicerats på hemsidan](#), framgår att man till stor del enligt upparbetat mönster arbetar med IT och bredband som en egen verksamhet och att IT och bredband inte genomsyrar alla verksamheter.

Det finns också andra viktiga hinder för digitalisering bl.a. att resurserna är knappa och tiden för samtal om digitalisering helt enkelt inte finns i vardagen. Vidare saknas ett tydligt digitalt ledarskap både internt i organisationen och från nationell nivå. Ytterligare hinder som nämns är nuvarande budgetstruktur samt krångliga regler för samarbete mm. En reflektion är att förväntningarna på kommuner är höga i fråga om digitalisering samtidigt som utmaningarna där kanske är som allra störst då de tjänster som avses kräver både nya sätt att tänka och förändrade arbetsprocesser.

Flera av de hinder som framkommit ligger utanför arbetsgruppens mandat att verka på infrastrukturnivå. Arbetsgruppen nöjer sig därför med att beskriva vad gruppen ser och fokuserar på att ta fram konkreta exempel på nytta med digitala tjänster över bredbandsinfrastruktur för att öka intresset för geografisk samordning av denna infrastruktur. Arbetsgruppen försöker också ta samordningen ett steg längre än tidigare arbetsgrupper, bl.a. genom att ge förslag på uppgifter för de kommande regionala bredbandskoordinatorerna.

Villagruppen – fokus på konsumenternas situation

Lägesrapportering från arbetsgruppen

Syftet med [Bredbandsforums villagrupp](#) är att öka kunskapen om utvecklingen på villamarknaden, identifiera utmaningar och hitta lösningar för att främja utbyggnaden av höghastighetsbredband till villor. Hittills har gruppen fokuserat på att identifiera utmaningar och att öka kunskapen om utvecklingen på bredbandsmarknaden, särskilt med fokus på den enskilde villaägarens situation.

För att öka kunskapen om bredbandsmarknaden ur ett efterfrågeperspektiv har gruppen genomfört studier om villahushållens val av accessteknik till hemmet, för- och nackdelar med alternativa accesstekniker samt avtalsvillkor och pris för fiberanslutning. Resultaten från studierna, och utmaningar för bredbandsutbyggnad till villor, har diskuterats på arbetsgruppens möten. Sedan starten i september 2014 har Villagruppen haft fyra arbetsgruppsmöten och fyra särskilda temamöten om konsumentinformation, dataunderlag och analys av villamarknaden samt alternativa accesstekniker.

Nu arbetar Villagruppen med att ta fram neutral information om snabbt bredband till villaägare och att hitta lösningar på de utmaningar för bredbandsutbyggnad som gruppen identifierat. Villagruppens informationsmaterial presenteras på Konsumentdagarna den 20 maj och gruppens slutrapport lämnas på Bredbandsforums styrgruppsmöte den 9 juni.

Netwest – Nya initiativ på västgötaslätten

NetWest är ett gemensamt nätbolag för Västsverige som förväntas harmonisera det regionala offentliga nätägandet och bidra till mer konkurrens, snabbare utbyggnad och ge bredbandsnät av högre kvalitet. Vi har intervjuat Tore Johnsson och Tord Toverland, som utgör valberedning för Netwests styrelse.

Varför behövs Netwest?

Länets stadsnät har under en längre tid arbetat inom föreningen Västlänk för bättre samordning av

bredbandsnäten i Västsverige. Successivt har behovet vuxit fram av att ta vårt befintliga samarbete till en ny nivå så vi bättre kan svara upp mot förfrågningar från nationella kunder om ökad affärsmässighet.

Vad hoppas ni kunna uppnå?

Vi ser möjlighet till ökad professionalism och en roll som bidrar till att fler affärer kan genereras i Västra Götaland. Genom att bli en samlingspunkt för stadsnät avser vi öka konkurrensen på nätsidan. Vi kommer fylla en position som finns i flera andra län men som marknaden saknat i vår region. Samordning ger i förlängingen mer medel till nätbyggnation och att vi kan höja kvaliteten på näten.

Hur har intresset varit?

När vi inledde vårt arbete så var vår målsättning att få ihop minst 10 medlemmar. Det visade sig dock snabbt att det underliggande behovet av mer samarbete var stort. Gensvaret har vida överstigit våra förväntningar och Netwest kommer att ha 28 medlemmar. Det är primärt kommuner med stadsnät eller kommuner med hög aktivitet av bynät (fiberföreningar på landsbygden) som valt att ansluta sig. Dessa kommuner ser direkta fördelar att jobba tillsammans för att kunna få tillstånd en snabbare utbyggnad till gagn för hela regionen. Netwest kommer ge ökad professionalism och bidra till att lyfta kvalitetsribban på alla ingående nät. Samtidigt som det kommer kunna erbjudas mer nät på marknaden.

Vad är nästa steg i nuläget?

Närmast på tur är att samla styrelsen för ett konstituerande möte. Sedan påbörjas en process att rekrytera VD och få verksamheten på plats. Vi räknar dock med att bolaget är i drift och kommer att göra affärer under tredje kvartalet 2015.

Tore och Tord

Digitaliseringens bidrag till tillväxt och konkurrenskraft

Bredbandsforums arbetsgrupp [Samordnad efterfrågan](#) hade besök av Irene Ek, Tillväxtanalys, på det femte arbetsgruppsmötet. Irene berättade om sitt arbete med att mäta effekter av digitaliseringen på produktiviteten och konkurrenskraften i Sverige.

Digitaliseringens påverkan i näringslivet är tydlig visar Irenes studie som publicerats i en rapport (Tillväxtanalys 2014:13). Arbetet har omfattat tre delar:

- beskriva digitaliseringens bidrag till ekonomisk tillväxt
- beskriva på vilket sätt digitaliseringen påverkar förutsättningarna för företagande
- visa hur resultaten kan användas i utformningen av en bred IT-politik

IKT-sektorn har bidragit med nära hälften av produktivitetsökningen och utgör således en tillväxtmotor i ekonomin. De största vinsterna ligger i att hela näringslivet drar nytta av digitaliseringen, menar Irene. Forskning visar emellertid att IKT-investeringar enbart inte är tillräckliga för produktivitetstillväxt – det behövs komplementära investeringar såsom kompetensutveckling och organisationsförändringar. Det är viktigt att ha insikt om den vuxna befolkningens arbetsmobilitet bl.a. deras möjligheter att söka nytt jobb med hänsyn tagen till deras IT-kunskaper. Det är inte bara it i skolan utan it hela livet.

Arbetsgruppsdeltagarna efterfrågar motsvarande analys för offentliga sektorn. Irene hänvisar till en [ESO-rapport om produktiviteten i offentlig sektor](#) men förklarar samtidigt att det hittills har varit svårt att göra liknande studier eftersom motsvarande dataserier saknas. Också Svenskt Näringsliv har gjort en rapport om produktiviteten i offentlig sektor om än på en mer övergripande nivå än Tillväxtanalys.

Digitaliseringen gör att det blir enklare att lyssna på kunder och användare genom bl.a. tillgången till stora mängder data som kan bearbetas för att kunna ge information om hur erbjudanden till kunder kan skräddarsys. På så sätt kan företagen ta mer betalt för

det mervärde som produkten eller tjänsten innebär för kunden. Företagen har också möjlighet att fördjupa kundrelationerna och uppnå en större långsiktighet i affären vilket är en bra grogrund för nya investeringar i produkt- och tjänsteutveckling. Digitaliseringen möjliggör vidare internationell marknadsintegration liksom multinationell produktion genom att den kortar avstånden. Digitaliseringen innebär också sjunkande transaktionskostnader i affärsnätverk som organiseras runt globala värdekedjor samt interorganisatoriska samarbeten mellan företag och ledande forskningsnoder – det är inte längre en lång och kostsam process att få tag på spetskompetens från olika delar av världen och det är enklare att bedriva kontinuerliga projekt trots långa avstånd mellan deltagarna. Det blir även lättare att använda gemensamma affärsprocesser i och med digitaliseringen. En decentraliserad styrning underlättas och utvecklingstakten ökar. Processerna blir mer agila.

Irene har genomfört ett antal fallstudier hos olika typer av företag och beskriver utförligt dessa studier i rapporten. Det bästa är dock anser kansliet att bjuda in Irene till en föreläsning och låta henne med inlevelse berätta om de olika exemplen på digitalisering. Det var slående att några företag har valt att gå före och digitalisera för att förändra och förbättra medan andra har känt sig tvungna att digitalisera för att kunna hänga med och konkurrera. Digitaliseringen har förändrat kundernas verksamheter och de krav de ställer på leverantörer av produkter och tjänster – exempelvis Scania uppgav i fallstudien att de inte kan sälja ett enda fordon utan en kommunikator eftersom användarna anser att det finns så mycket att vinna på att kunna kommunicera längs tjänsteproduktionens hela värdekedja. Irene berättade att hon hade efterfrågat exempel som visar på effekter och att hon i varje fall hade hamnat rakt in i företagets kärnverksamhet – digitaliseringen går på djupet i företagen och är ett faktum i en global värld och alltså är något som vi alla behöver förhålla oss till.

Det finns enligt Irene ett antal likheter mellan de olika studerade företagen:

- IKT-investeringarna ger kostnadsbesparingar idag men förväntas sänka kostnaderna ytterligare i framtiden
- Den nya tekniken förändrar även sättet att bedriva affärer och organisera verksamheten
- Steget är stort mellan att å ena sidan samla in stora data och å andra sidan integrera användningen i kärnverksamheten och få affärsnytta.

Bland framgångsfaktorerna kan nämnas agilt utvecklingsarbete, att digitaliseringen är integrerad i affärsutvecklingen och att medarbetarna har digital kompetens.

Som exempel på områden att beakta i samband med en bred IT-politik nämner Irene FoU som bidrar till att IKT-investeringar kommer till bred användning, immaterialrätt som kan omfatta krav på både öppenhet och slutenhet, digitaliseringsvänliga ramvillkor för företagande, stöd för de immateriella investeringar som behövs för att dra nytta av den nya tekniken, ett livslångt lärande där arbetskraften utvecklas för att matcha företagets ständigt förändrade kompetensbehov samt mötesplatser för viktiga intressenter som kan föra ett brett digitaliseringssamtal.

Av Tillväxtanalys rapport framgår också att det finns flera viktiga tillväxtskapande faktorer än de som mäts idag t.ex. kvalitetsförbättringar och prissänkningar. Samtliga förbättringar är enligt arbetsgrupp Samordnad efterfrågans erfarenheter värda att beakta för att få igång digitaliseringssamtalet.

Läs den intressanta analysen i Tillväxtanalys rapport [Digitaliseringens bidrag till tillväxt och konkurrenskraft i Sverige \(2014:13\)](#).

Om Bredbandsforum

Bredbandsforum är en del av regeringens bredbandsstrategi. Forumet främjar samverkan kring bredbandsutbyggnad.

Mer information om strategin och forumet finns på www.bredbandsforum.se

Om nyhetsbrevet

I nyhetsbrevet samlar Bredbandsforums kansli nyheter om arbetet med att ge Sverige bredband i världsklass utifrån Bredbandsforums arbete och resultat.

Har du fått nyhetsbrevet från bredbandsforum@pts.se?

Vill du inte ha det framöver vänligen hör av dig till bredbandsforum@pts.se

Har du fått nyhetsbrevet från någon annan än bredbandsforum@pts.se?

Vill du ha kommande nyhetsbrev direkt från bredbandsforum vänligen hör av dig till bredbandsforum@pts.se

